

See lehekülg on tõlgitud masintõlkega [\[Linki\]](#). Masintõlkes võib olla vigu, mis võivad vähendada selgust ja õigsust; ombudsman ei vastuta mis tahes erisuste korral. Kõige usaldusväärsem ja õiguskindlam teave on algversioonis eespoolisel lingil (inglise keel). Lisateave on meie [keele- ja tõlkepoliitikas](#) [\[Linki\]](#).

Otsus juhtumi 860/2018/THH kohta, mis käsitleb Euroopa Toiduohutusameti keeldumist anda üldsusele juurdepääs keskastme juhtide huvide deklaratsioonidele

Otsus

Juhtum 860/2018/THH - **Alguskuupäev:** {0} 11/10/2018 - **Otsuse kuupäev:** {0} 18/06/2019
- **Asjassepuutuvad institutsioonid** Euroopa Toiduohutusamet (Lahendus on leitud) |

Kaebus puudutas Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) keeldumist anda üldsusele juurdepääs EFSA keskastme juhtide huvide deklaratsioonidele. Üldisemalt uuris ombudsman ka seda, kuidas EFSA menetleb taotlusi üldsuse juurdepääsuks dokumentidele.

Kaebuse esitaja taotles üldsuse juurdepääsu EFSA operatiivjuhtimise huvide deklaratsioonidele, kuid talle anti juurdepääs ainult tegevdirektori ja nelja osakonnajuhataja deklaratsioonidele, mis olid juba avaldatud EFSA veebisaidil.

Uurimise käigus võttis EFSA vastu uue poliitika, tehes avalikkusele kättesaadavaks kogu oma operatiivjuhtimise huvide deklaratsioonid. Ombudsman tegi ettepaneku, et EFSA avalikustaks ka oma peateadlase, kõrgema teaduskoordinaatori ja poliitikanõuniku huvide deklaratsioonid. EFSA nõustus selle ettepaneku alusel tegutsema.

Ombudsman kinnitas oma uurimises ka seda, et EFSA-l on dokumentidele juurdepääsu taotluste menetlemiseks asjakohane süsteem.

Ombudsman lõpetas uurimise järeldusega, et EFSA oli lahenduse heaks kiitnud ja rakendanud.

Kaebuse taust

1. 26. oktoobril 2017 palus kaebuse esitaja rahvusvahelise valitsusväliste organisatsioonide võrgustiku nimel Euroopa Toiduohutusametil (EFSA) anda talle avalik juurdepääs EFSA

operatiivjuhtimise huvide deklaratsioonidele .

2. 20. novembril 2017 andis EFSA üldsusele juurdepääsu EFSA tegevdirektori ja nelja osakonnajuhataja huvide deklaratsioonidele, mis olid juba avaldatud EFSA veebisaidil.

3. 21. novembril 2017 vastas kaebuse esitaja EFSA otsusele, selgitades, et taotlus puudutas kõigi EFSA operatiivjuhtimise tasandi töötajate huvide deklaratsioone, mis tähendab, et taotlus puudutas ka huvide deklaratsioone, mida ei olnud avaldatud EFSA veebisaidil.

4. Pärast seda, kui EFSA oli registreerinud kaebuse esitaja selgituse uue taotlusena üldsuse juurdepääsuks dokumentidele, keelas EFSA 15. detsembril 2017 juurdepääsu ülejäänud huvide deklaratsioonidele. EFSA põhjendas oma otsust sellega, et dokumendid sisaldasid asjaomaste isikute isikuandmeid ja et seetõttu kohaldatakse isikuandmete kaitset käsitlevaid ELi eeskirju. [1] Ta märkis, et isikuandmeid sisaldavaid dokumente võib avalikustada üksnes juhul, kui on tõendatud nende avalikustamise õigustatud vajadus. [2] Sellega seoses kutsus EFSA kaebuse esitajat üles kirjeldama EFSA-le isikuandmete avalikustamise vajadust.

5. 23. jaanuaril 2018 selgitas kaebuse esitaja EFSA-le oma seisukohta, et isikuandmeid sisaldavate dokumentide avalikustamiseks on õiguspärane vajadus.

6. Olles oma vastuse esitamise tähtaega pikendanud, keeldus EFSA 9. märtsil 2018 üldsuse juurdepääsust huvide deklaratsioonidele.

7. Kaebuse esitaja esitas 16. märtsil 2018 keeldumise läbivaatamise *taotluse ehk kordustaotluse* [3] .

8. 11. aprillil 2018 kinnitas EFSA oma esialgset otsust, keeldudes juurdepääsu andmisest.

9. Kuna kaebuse esitaja ei olnud selle tulemusega rahul, pöördus ta 9. mail 2018 ombudsmani poole.

10. Ombudsman algatas uurimise EFSA keeldumise kohta anda üldsusele juurdepääs keskastme juhtide huvide deklaratsioonidele ja esitas EFSA-le lahenduse ettepaneku. [4] Samuti palus ombudsman EFSA-l vastata murele, kuidas ta käsitleb juurdepääsutaotlusi üldiselt.

11. Ombudsman märkis, et EFSA väitis esialgu, et ta avaldas oma veebisaidil kõik deklaratsioonid, mille avalikustamine on EFSA töö aluseks oleva õigusraamistiku kohaselt kohustuslik. [5] EFSA sõnul on EFSA mitteteaduslike töötajate suhtes kohaldatavad eeskirjad ELi personalieeskirjad, [6] mis ei nõua huvide deklaratsioonide avalikustamist. EFSA arvates ei esitanud kaebuse esitaja ühtegi põhjendatud argumenti, mis kinnitaks vajadust edastada talle isikuandmeid, nagu on nõutud määruses 1049/2001, et järgida ELi andmekaitse-eeskirju.

12. Uurimise käigus teatas EFSA ombudsmanile siiski, et ta on muutnud oma poliitikat seoses töötajate huvide deklaratsioonide avaldamisega, võttes vastu uue otsuse konkureerivate

huvide haldamise kohta. [7] Alates 2018. aasta juulist avaldas EFSA kõigi EFSA operatiivjuhtkonna liikmete huvide deklaratsioonid. See hõlmab mitte ainult EFSA tegevdirektorit, vaid ka osakonnajuhatajaid ja üksuste juhatajaid [8] .

13. Oma lahenduse ettepanekus tervitas ombudsman seda arengut ja märkis, et osakonnajuhatajate ja üksuste juhatajate huvide deklaratsioonide avaldamisel on EFSA astunud olulise sammu läbipaistvuse suurendamiseks.

Ombudsmani ettepanek lahenduse leidmiseks

14. Oma uurimise põhjal ja kaebusele lahenduse otsimiseks esitas ombudsman EFSA-le lahenduse ettepaneku.

15. Ombudsman märkis, et kaebuse esitaja oli oma taotluses üldsuse juurdepääsu kohta EFSA operatiivjuhtimise rühma liikmete huvide deklaratsioonidele mõistnud, et operatiivjuhtimise meeskond hõlmab peateadlast, teaduse vanemkoordinaatorit, poliitika vanemnõunikku, rühmajuhti ja sidusrühmade kaasamise eest vastutavat ametnikku.

16. Sellega seoses leidis ombudsman, et EFSA juhtival teadlasel, teaduskoordinaatoril ja poliitika vanemnõunikul on mõjukas roll EFSA poliitika kujundamisel, kuna nad tegutsevad nõustajatena ja toetavad otseselt tegevdirektorit.

17. Seetõttu tegi ombudsman ettepaneku, et EFSA avaldaks ka nende isikute huvide deklaratsioonid samamoodi nagu osakonnajuhatajate ja üksuste juhatajate deklaratsioonid.

18. Seoses EFSA dokumentidega tutvumise taotluste käsitlemisega väitis kaebuse esitaja, et asjaolu, et kordustaotlus tuleb saata EFSA-s samale isikule kui algne taotlus, muudab läbivaatamismenetluse mõttetuks.

19. Uurimise käigus tegi ombudsman kindlaks, et EFSA-s esitatud esialgseid ja kordustaotlusi menetlevad erinevad töötajad. Lisaks on EFSA muutnud oma standardset töökorda [9] nii, et kordustaotlused tuleb saata otse EFSA tegevdirektorile. Käesoleva menetlusmuudatuse eesmärk on kajastada EFSA poolt kordustaotluste menetlemisega seotud otsustusprotsessile omistatud tähtsust.

20. Kuna need selgitused tehti kindlaks uurimise käigus ja neid ei edastatud kaebuse esitajale, tegi ombudsman siiski ettepaneku, et EFSA esitaks selle teabe kaebuse esitajale.

Ombudsmani hinnang pärast lahenduse ettepanekut

21. Euroopa Toiduohutusamet nõustus ombudsmani ettepanekuga lahenduse leidmiseks. EFSA on avaldanud oma veebisaidil EFSA peateadlase ja vanempoliitika nõuniku huvide deklaratsioonid. EFSA teatas ombudsmanile, et EFSA-l ei ole enam kõrgema teaduskoordinaatori ülesandeid. Seega ei ole avaldatud ühtegi selle seisukohaga seotud huvide deklaratsiooni.

22. Lisaks on EFSA rakendanud ombudsmani soovitusi anda kaebuse esitajale rohkem teavet määruse (EÜ) nr 1049/2001 kohaste esialgsete ja kordustaotluste menetlemiseks kehtestatud süsteemi kohta. EFSA saatis kaebuse esitajale kirja, milles ta selgitas EFSA uut korda

dokumentidele juurdepääsu taotluste menetlemiseks ja käsitlemiseks EFSA. Nendes on sätestatud, et esialgseid taotlusi üldsuse juurdepääsuks dokumentidele menetleb tema õigus- ja kindlustalitus, samas kui kordustaotluste kohta teeb otsused tegevdirektor ise.

23. Ombudsman palus kaebuse esitajalt märkusi tema ettepaneku ja EFSA vastuse kohta sellele. Seoses EFSA läbivaadatud poliitikaga dokumentidele juurdepääsu taotluste käsitlemisel märkis kaebuse esitaja ombudsmanile, et tema arvates ei ole läbivaadatud menetlus rahuldav. Kaebuse esitaja väitis, et uus menetlus ei taga, et kordustaotlust menetleb algsest kaebusest erinev töötaja või osakond. Selleks et menetlus oleks tõhus, peaks kordustaotlust menetlema „neutraalne kolmas üksus“.

24. Ombudsman leiab, et EFSA kehtestatud läbivaadatud menetlus, nimelt et kordustaotlusi käsitletakse esialgsetest taotlustest erinevalt, on rahuldav. Ombudsman usub, et selline süsteem tagab läbivaatamisprotsessi piisava objektiivsuse.

25. Eespool toodut silmas pidades tervitab ombudsman EFSA positiivset vastust tema lahenduseettepanekule ja soovitusele. Ta leiab, et kaebus on lahendatud ja lõpetab seetõttu juhtumi.

Järeldus

Uurimise põhjal lõpetab ombudsman selle juhtumi järgmise järeldusega:

Ombudsman lõpetab juhtumi lahendamise, kuna Euroopa Toiduohutusamet on ombudsmani lahenduse ettepaneku heaks kiitnud ja seda rakendanud.

Sellest otsusest teavitatakse kaebuse esitajat ja Euroopa Toiduohutusametit .

Emily O'Reilly Euroopa Ombudsman

Strasbourg, 18.6.2019

[1] Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrusele 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduses

institutsioonid ja asutused ning selliste andmete vaba liikumise kohta, kättesaadav aadressil <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2001:008:0001:0022:en:PDF> ning kooskõlas Euroopa Parlamendi ja [Linki] nõukogu 30. mai 2001. aasta määrusega (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (kättesaadav aadressil) . [Linki]

[2] Määruse 45/2001 artikli 8 punkt b

[3] Kooskõlas määruse 1049/2001 artikliga 8

[4] Lahenduse ettepaneku terviktekst on kättesaadav aadressil:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/solution/en/113726> [Linki]

[5] Vt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused, kättesaadav aadressil:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32002R0178&from=EN> [Linki]

[6] Määrus nr 31 (EMÜ), 11 (Euratom), millega kehtestatakse Euroopa Majandusühenduse ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ametnike personalieeskirjad ja muude teenistujate teenistustingimused, kättesaadav aadressil

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:01962R0031-20140501&from=EN>
[Linki]

[7] Euroopa Toiduohutusameti tegevdirektori otsus huvide konkureeriva haldamise kohta, kättesaadav aadressil:

https://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/corporate_publications/files/competing_interest_management_17.pdf
[Linki]

[8] Euroopa Toiduohutusameti tegevdirektori otsuse konkureerivate huvide haldamise kohta artikli 24 lõike 1 punkti a alapunkt iv

[9] Kättesaadav aadressil:

https://www.efsa.europa.eu/sites/default/files/corporate_publications/files/SOP-036_A.pdf [Linki]